

Članek 6/2021

PRIDOBIVANJE LASTNIH POSLOVNIH DELEŽEV V DRUŽBI Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO

Poslovni delež

Poslovni delež je pravni pojem, ki označuje skupnost pravic in obveznosti, ki jih ima družbenik v d. o. o. na podlagi njegovega osnovnega vložka. Poslovni delež nastane šele z vpisom družbe v sodni register in ne že s samo sklenitvijo družbene pogodbe. Poslovni delež je pravica po 22. členu Stvarnopravnega zakonika, ki je prenosljiva in katere vrednost je mogoče izraziti v denarju. Ima samostojno premoženjsko vrednost in je lahko predmet pravnega prometa. Na podlagi osnovnega vložka in sorazmerno z njegovo vrednostjo v osnovnem kapitalu pridobi družbenik svoj poslovni delež, ki je izražen v odstotkih.

Lastni poslovni delež

Lastni poslovni delež je poslovni delež, ki je v lasti družbe. Vsebinsko gre za odkup dela kapitala (deleže), ki ga eden izmed družbenikov proda družbi in družba namesto njega postane imetnica poslovnega deleža. O pridobitvi lastnih poslovnih deležev v d. o. o. govorimo, kadar dosednji imetnik, torej družbenik v d. o. o., prenese svoj delež na družbo samo.

Družba lahko odplačno pridobi lastne poslovne deleže od svojih družbenikov pod pogojem, da so osnovni vložki za poslovne deleže že v celoti vplačani (500. člen ZGD-1). Družbenik mora torej za poslovni delež, ki bo predmet odsvojitve, vplačati celoten osnovni vložek. Poslovni vložek pa ne rabi biti plačan takrat, ko se sklene pogodba ampak mora biti vplačan do trenutka razpolaganja.

Nakup lastnega deleža od fizičnih oseb (družbenikov)

V primeru kadar družba odkupi lastni poslovni delež od družbenika, ki je fizična oseba, je poleg določil ZGD-1 potrebno podrobno poznavanje določil Zakona o dohodnini-2. Odkup lastnih delnic ali deležev od fizične osebe se v skladu s 4. odstavkom 90. člena ZDoh-2 od 1. 1. 2020 naprej obdavči kot dividenda, razen ko družba pridobiva lastne delnice na organiziranem trgu. Davčni zavezanec (fizična oseba) lahko v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, uveljavlja zmanjšanje izplačane vrednosti za nabavno vrednost odsvojenih delnic ali deležev, ki se določi v skladu z 98. členom ZDoh-2. Če je davčni zavezanec delnice ali deleže družbe pridobival na različne datume, se šteje, da je odsvojil zadnje pridobljene delnice ali deleže. Odsvojitve delnic ali deležev v tem primeru ne šteje za odsvojitve kapitala po ZDoh-2. Davčna stopnja znaša 27,5%.

Viri:

FURS: <https://www.fu.gov.si>

Kocbek, Bohinc, Bratina, Ilešič, Ivanjko, Knez, Odar, Pivka, Plavšak, Podgorelec, Prelič, Prostor, Pšeničnik, Puharič, Zabel, Veliki komentar Zakona o gospodarskih družbah, GV založba, Ljubljana, 2014

Tine Novak, svetovalec

SPOT svetovanje Pomurje (Razvojni center Murska Sobota)

Projekt »SPOT svetovanje POMURJE 2018-2022« Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija